

KIS HAVI

MEGSEBESÜLT BÁBU. (Lásd a 165. lapon.)

...eum-épület.
...ársulat.

EGYIK BAJBÓL A MÁSIKBA.

— Elbeszélés. —

(X. folytatás.)

A MAJD katona lesz! A szegény nagymama alig bírta visszafojtani könyeit e szavak hallatára, — mert hiszen késznek kellett lenni arra, hogy Palikából soha sem lesz többé egészséges ember, nem hogy katona lehessen! Lassanként azonban maga Palika is gyanítani kezdé, hogy komoly veszedelemben forog.

Mikor egyik nap mult a másik után s ő mégsem birt negmozdulni, hanem mindig mereven kellett feküdnie, midőn az orvost úgy mint jó öreg szüleit mindinkább kemolyabb arcczal látta ott állani ágya körül, akkor végre tünekezni kezdett bátorsága s egyszer könyes szemekkel, szivhezszólvó fájdalmas hangon mondá:

— Oh, nagymamácska, én mégis nagyon, nagyon beteg vagyok ugy-e! Talán soha sem fogok többé fölkelhetni . . . nem fogok többé a kertben, a mezőn járni . . . sem fákra mászni . . . oh! és talán sohasem lesz többé katona belőlem!

A szegény nagymama, habár szive majd meghasadt, igyekezett vigasztalni, biztatni a szegény beteget. Ott ült órákig mellette, mesélt neki szebbnél szebb meséket, de nem bírta felvidítani. A nagyapa is biztatgatta, elbeszélte neki csodás dolgokat megsebesült vitézekről, kik mégis meggyógyultak, de Palika ezt is hitetlenül fogadta. A kis Dorina is igyekezett a maga módja szerint vigasztalni szeretett testvérét, minduntalan ott hagyta bábuját, a kertből hozott illatos virágot s gyöngé-

den, óvatosan fölkapaszkodva az ágyra, odanyujtotta Palikának. (Lásd a képet a 164. lapon.) De Palika annál inkább sovárgott, vajha ismét ott járhatna maga is a virágos kertben!

Egy reggel, midőn Palika fölébredt nyugtalan álmából, hosszú idő óta először látszott arcán némi öröm, mert ágya mellett megpillantotta kedves jó öreg barátját, Iván bácsit. De csak egy percig tartott öröme, azután ismét elszomrodott s halkán mondá:

— Kedves Iván bácsi . . . én talán soha sem fogom többé meglátogatni . . . nem fogok a szép vadas kertben sétálni . .

Nagy meglepetésére a gróf nem igyekezett őt úgy vigasztalni, mint a többiek, hanem így szólt:

— Nagy szerencsétlenség volna, kedves fiam, ha meg nem gyógyulnál; de ez még nem bizonyos. Fialat, erős vagy, még remélhetjük, hogy helyreáll egészséged. De bármit rendelt a Gondviselés, arról ne feledkezzél meg, amit sokszor megfogadtál: hogy derék vitéz leszel belőled.

— Oh, Iván bácsi, hogy lehetne többé vitéz belőlem, mikor talán föl sem kelek többé!

— Épen azért mondom. Emlékszel-e, mit mondtam egyszer az erdőben? Nemcsak az a bátor lelkű ember, aki fegyvert forgat; másban is meg lehet azt mutatni, talán még inkább. A bajt, a fájdalmat elviselni, balsorsban el nem csüggedni és kétségbe nem esni, hanem türelemmel várni, míg a Gondviselés jobbra fordítja sorsunkat, — ez kedves fiam, szintén erős, bátor lélekre mutat, sőt az efféléhez még nagyobb bátorság szükséges, mint holmi

hamar elmuló veszedelemben. Most tehát meglátjuk, van-e benned igazi bátor lélek, el tudod-e viselni a szerencsétlenséget is.

Palika elgondolkozott öreg barátja szavain s aztán megszólalt:

— Megkísértem, kedves Iván bácsi... de ugy-e, Iván bácsi még nem próbálta ezt... még nem volt soha szerencsétlen.

A gróf elkomolyodott, sőt mintha könyecsep is ragyogott volna a szemében. Aztán komolyan mondá:

— De igen, kis fiam, én most is viselem szerencsétlenségemet, de igyekszem, hogy más embereket ne szomorítsak vele. Kövesd te is példámat.

Palika eleinte csodálkozott, hogy lehetne az, hogy ez a gazdag, mindenkitől szeretett, tisztelt férfi szerencsétlen? — de aztán eszébe jutott, hogy sokszor látta elkomolyodni, még pedig mindig olyankor, midőn fiáról volt szó, vagy ha azt a bizonyos arczképet látta. Azonban Palika még sokkal kisebb és tapasztalatlanabb volt, hogysen ki tudta volna találni milyen bánatot okozhat a fiatal gróf az apjának. Elég volt azt tudnia, hogy az ő kedves öreg barátja szerencsétlen s mégis nyugodtan viseli sorsát. Elhatározta, hogy követi a példát s bármi érje is, nem fog panaszkodni, nem fog kétségbe esni.

És a derék kis fucska meg is tartotta, amit fogadott. Nem látták többé könyezni, nem panaszkodott, nem szomorkodott többé, hanem még ő igyekezett vigasztalni jó öreg szüleit, úgy hogy utóljára még vissza is tért szívökbé a reménység, hogy talán még minden jóra fordulhat.

Igy mult el a nyár, melynek Palika azelőtt annyira örült volt. Nem járhatott most ki az aratókhoz, nem nézegethette, miként rakják nagy asztagokba a buzát, miként töltik zsákokba a kicsépeelt magot. Csak a kis Dorina beszélt neki ezekről, meg a tarka mezei pillangókról, a kertben érő szép gyümölcsökről s néha-néha bizony majd erőt vett Palikán a szomorúság; nagyot sohajtott, — de aztán csakhamar így szólt magában:

— Nem, nem fogok sirni, elviselem bátran sorsomat.

Valóban, ez a Palika nem volt többé az a szeleburdi kis fiu, aki hajdan. A hosszas szenvedés egészen megváltoztatta s akik körülötte voltak, mindnyáján még inkább megszerették, mert még inkább meggyőződtek, milyen derék, nemes és bátor lélek lakik a kis fiuban.

Megérkezett az ősz is, a fák levelei hulladozni kezdtek s ez rendesen szomorú időszak, mert a fagyos, kegyetlen tél közeledését jelenti. Az öreg ezredes házában azonban épen az ősz beköszöntével kezdtek vidámabb napokat élni; mert egy napon az orvos, miután megvizsgálta Palikát, így szólt:

— Most már biztosan mondhatom, hogy nem csalódom... legujabb orvosságunk pompásan hat. Ha még néhány napig így halad a dolog, jót állok róla, hogy kis betegünk teljesen fölépül.

Képzhetni, mekkora volt az öröm az orvos e szavai után. A nagymama térdve borulva adott hálát a Mindenhatónak, Szögvári ezredes megragadta az orvos kezét és meleg köszönetet mondott neki, Mártha dada pedig a kis Dorinával

majdnem tánczra kerekedtek a szoba közepén. Legnyugodtabb maradt maga Palika, ki szintén hallotta az orvos szavait; arcán nagy öröm látszott ugyan, szemei régi fényükben csillogtak, de azért komoly maradt és meghatottan mondá:

— Oh, kedves nagymamácska! Ha Isten megsegít, ha csakugyan meggyógyulok, meglássák, nem leszek többé a

régi szeleburdi, nem okozok többé ilyen bajt magamnak és aggodalmat másoknak!

A derék orvos igazat mondott, — a gyógyszer igen szerencsésen volt eltalálva s a kis beteg állapota most már gyorsan javulni kezdett. Egy héttel e nap után Palika már fölülhetett ágyában, egy másik hét multával pedig már végig birt menni a szobán. Nagyon sápadt és gyöngé

... ODANYUJTOTTA PALIKÁNAK. (Lásd a 162. lapon.)

volt még ugyan, de többé nem kellett aggódni fölgyógyulásán. Még el sem mult az ősz, még kellemes, enyhe napok jártak, midőn az orvos egyszerre így szólt:

— Most már az szükséges kis betegünknek, hogy szabad levegőre jusson; ez majd erősíteni fogja. Szép csöndes, meleg napokon jó lesz kissé kikocsikázni vele.

Somfalvai gróf, ki épen jelen volt, így szólt erre:

— Akkor hát én holnap eljövök hintómmal s elviszem egy-két órára magamhoz. Majd vigyázni fogok, hogy semmi baja se essék.

(Folytatása köv-tkezik.)

A MEGSEBESÜLT BÁBU.

(Képpel a ezimlapon)

JAJ Istenem, jaj Istenem!
 Rettentő a bajom ám!
 Olyan szerencsétlenség ért!...
 Ki sem mondhatom talán.

Hamar orvost, jó seb-orvost!
 (Igy kiált a kis leány)
 Karja veszett a bábumpak,
 Csonka lett a kis Viczám!

Pedig háboruban se volt!
 Sőt ölemben hordozám,
 S duczolgattam karjaimban —
 Mert szeretem igazán.

S nem is kőcz volt az ő karja.
 De igazi porcellán.
 Ó, f a z e k a s - doktor bácsi,
 Gyógyítsa meg szaporán!

AZ ÓRIÁSI SZŐLŐTŐ.

(Képpel a 168—169. lapokon.)

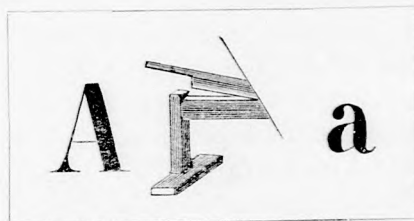
Azok, kik közületek szőlőtermő vidéken laknak, most jó napokat élnek, mert közeledik a szüret, érik a jó szőlő, a gyümölcsök e legnemesebbike s ha kísértáltak a szőlőhegyre, tudom, örömmel nézitek, milyen gazdagon csüngnek a szőlőtőrül a csábító fürtök. Itt-ott egy öreg nagy tőke mellett, mely különösen sok szőlőfürtöt termett, csodálkozva megálltok és közönetet mondtok a Teremtőnek bőkezűségéért. És mert épen a szőlő idejét éljük, ez eszembe juttatja, hogy bemutassam nektek a világ legnagyobb szőlőlővét, mely igazi csoda a maga nemében.

Ez az óriási szőlőtő, melyet a képen lerajzolva láttok, nem valahol a forró égőv alatt termett, hanem egy északi, hi-

deg országban, hol a szőlő közönségesen meg nem terem, tudniillik Angolországban. Az angol királyi mulató kastélyok egyikének, Hampton Courtnak kertjében, több mint száz esztendővel ezelőtt, 1768-ban elültettek egy kis szőlőcsemetét s eleinte nem sokat gondoltak wele, inkább csak disznóvényül szolgált. Néhány esztendő mulva azonban észrevették, hogy a szőlőtő igen szépen fejlődik s gondját kezdték viselni. Mivel Angliában az éghajlat hűvös, ködös és nagyon nedves, a már igen nagyra nőtt szőlőtő fölébe üvegházat építettek, hogy egészen védve legyen szél és fagy ellen. Ekkor a hálados szőlőtő még inkább kezdett nőni, annyira, hogy az üvegházat már háromszor kellett nagyobbra építeni. És most, százesztendő multával a szőlőtő oly óriási nagy, hogy magasra felkötözött hajtásai allatt akár száz pár is tánczolhatna. Háromnégy ezer fürt szőlő terem rajta évenként s mikor a szőlő már érni kezd, messze földről jönnek látogatók a csodálatos növény megtekintésére.

Azonban ha megkóstolnátok ez óriási szőlőtő gyümölcsét, azt mondanátok, hogy mégis csak többet érnek a mi apró közönséges szőlőtőkeink. Ennek a híres óriási szőlőtőnek a gyümölcsét ugyanis nem igen lehet megenni, olyan fanyar és savanyu s bort természetesen még kevésbé lehet belőle csinálni. Ekként tehát leginkább csak parádénak szolgál és annak bizonyosságául, mily óriás válhatik a kicsiny szőlővesszőből is.

KÉPREJTVÉNY.

A KIS ANNA TÖRTÉNETE.

Elmondja S..... Vilma
a »Kis Lap« egy kis olvasója.

IGETI Annácska szép falusi jószágon lakott kedves szüleivel, s mint-hogy ezek jó módban éltek s Anna egyetlen gyermek volt a háznál, sokféle-képen elkényeztették. Például, a mint nyolczadik évét elérte, a cselédség mind kezet csókolt neki és a helyett, hogy nevé-nél hívták volna, nagyságos kisasszonynak nevezték. Ezen nevelésnek pedig az lett a haszna, hogy Annácska makacs, indulatos gyermek lett és a mit ő mondott, annak meg kellett történnie, annyira, hogy utól-jára már szülei sem birtak vele. Nem akart tanulni, nem akart dolgozni, szóval csak úgy fecsérelte az időt.

De ez az élet nem nagyon sokáig tartott. A jó apa megbetegedvén, nem sokára meghalt s a mama és Annácska ma-gukra maradtak.

A szerető anya nem esett kétségbe, hanem iparkodott két keze munkájával a szükséges kenyeret megkeresni. Azonban az apa sok adosságot hagyván hátra, a szántó földet el kellett adni, s így a sze-gény anyának nem volt semmije és mert Anna nagyon el volt kényeztetve, nem birt többé a gyermekkel. Majd ezt, majd azt kívánta, most szeretett volna cukrot és kalácsot enni, majd ismét új játékokat akart: szóval a jó anya, persze már későn, belátta, mily ártalmas az elkényeztetés. Intette is sokféle-képen, de Annácska nem vette ezt szívére és mindig új meg új já-tékszereket kívánt.

Egy ideig kapott is játékokat, de az anya látta, hogy leányát ezzel még rosszabb utra vezet, ezért tehát szigorubban kezdett bánni Annácskával, a mi annál szükségesebb volt, mert bizony nem éltek épen nagy bőségben.

Ugy kezdte tehát a dolgot, hogy ha Anna nem viseli magát jól, nem kap ebéd után almát, és ha ez épen nincs, — a mi sokszor megesett — nem kap hust, csak egy kis levest. Annácska ekkor elkezdett sirni, de ez nem használt semmit, s csak azt nyerte vele, hogy jó anyját megharagította. Most már azonban nem használt a szigorúság sem, és végre a mama be-nyugodott és hagyta Annácskát durczás-kodni. De így nem lehetett megélni. A jó Katalin asszony — így hívták Anna anyját — először apránként elküldte béreseit, kocsisait, miután látta, hogy már többé nem fizetheti őket. Midőn végre már minden pénz ki volt adva, az anya végső kétségbeesésénél egy falubeli ura-ságnál mosással kereste kenyerét.

Ha Anna most megjavul, látva sze-génységöket, tán még jó lenne minden; de Anna, bár nem volt épen rossz szívé, már oly mélyen bent volt a rossz szokásokban, hogy még most sem mutatott jobbulást.

Szegény Katalin asszony pedig, ki még nem rég bársonyban és selyemben járt, nem lévén hozzászokva a sok mun-kához, hirtelen megbetegedett. Most már tehát az utolsó néhány forintocskát is elő kellett venni a takarékperselyből. Ez is csakhamar elfogyott, és a szegény anya betegsége mellett még éhséggel is küzdött.

És mit tett Annácska? Duzzogva járt-kelt a szobában és gondolkozott, mi-

képen lehetne legalább néhány ezüst tizeskét keresni. Talán azért, hogy anyján, ki az ágyon félholtan feküdt, segítsen? Oh! távol volt tőle! azon gondolkozott Annácska boszankodva, hogy ő már több mint egy hónapja nem evett mandulás kiflit. Másként volt ez még egy-két esztendővel előtt!

Akkor édes apa, a mint a városba ment, hozott egy egész doboz czukorsüteményt és az mind, mind Annáé volt! Oh, de mennyire másként van ez most!

* * *

Egy meleg juniusi napon Annácska ismét ily gondolatokkal tépelődve, járt-kelt a szűk szobáczkában, melyben anyjával együtt lakott, midőn a beteg asszony, hirtelen ágyához hívta őt.

— Annám -- mondá — kérlek kedvesem jer hozzám.

Anna odasietett.

— Mit kívánsz mamácska? kérdé.

— Kedves leányom, — mondá Katalin asszony, miután Annácska az ágy mellett helyet foglalt, én érzem halálomat. Te okoztad nekem, én jól tudom. De ha jobbulást ígérsz és itt halálos ágyamnál megesküszöl, hogy egész életeden át csak a becsületes úton fogsz haladni, akkor én megbocsátok neked, mert azt hiszem, hogy leányom még nem oly gonosz, hogy anyja halálos ágyánál tett esküjét megszegje. Anna, leányom, esküdj meg nekem, itt, halálos ágyamnál arra, hogy jobbulni fogsz. Esküdjél meg!

— Esküszöm! mondá Anna fuldokolva a zokogástól.

— Leányom, gondold meg, mondá Katalin asszony, száraz kezeibe fogva

Annácska puha fehér kacsóit, gondold meg mire esküdtél. De ne sirj, még nem kell sirnod, csak akkor fogsz majd zokogni keservesen, mikor a hideg, az éhség, a nyomor fog beköszöntení e nemrég oly vidám házikóba; akkor fogod látni mit veszít a gyermek, hogy ha szüleit veszti el. Csak egy, csupán egy menekülés van ezen szörnyü dolgok ellen; a ki nem akar éhen halni, vagy megfagyni, az csak ezen egyet követheti, ez pedig a becsületes munka, szorgalom.

A jó asszony ezen szavak után kimerülten hanyatlott hátra párnaira, Annácska pedig sirva borúlt kebelére, s zokogástól fuldokolva kiáltá:

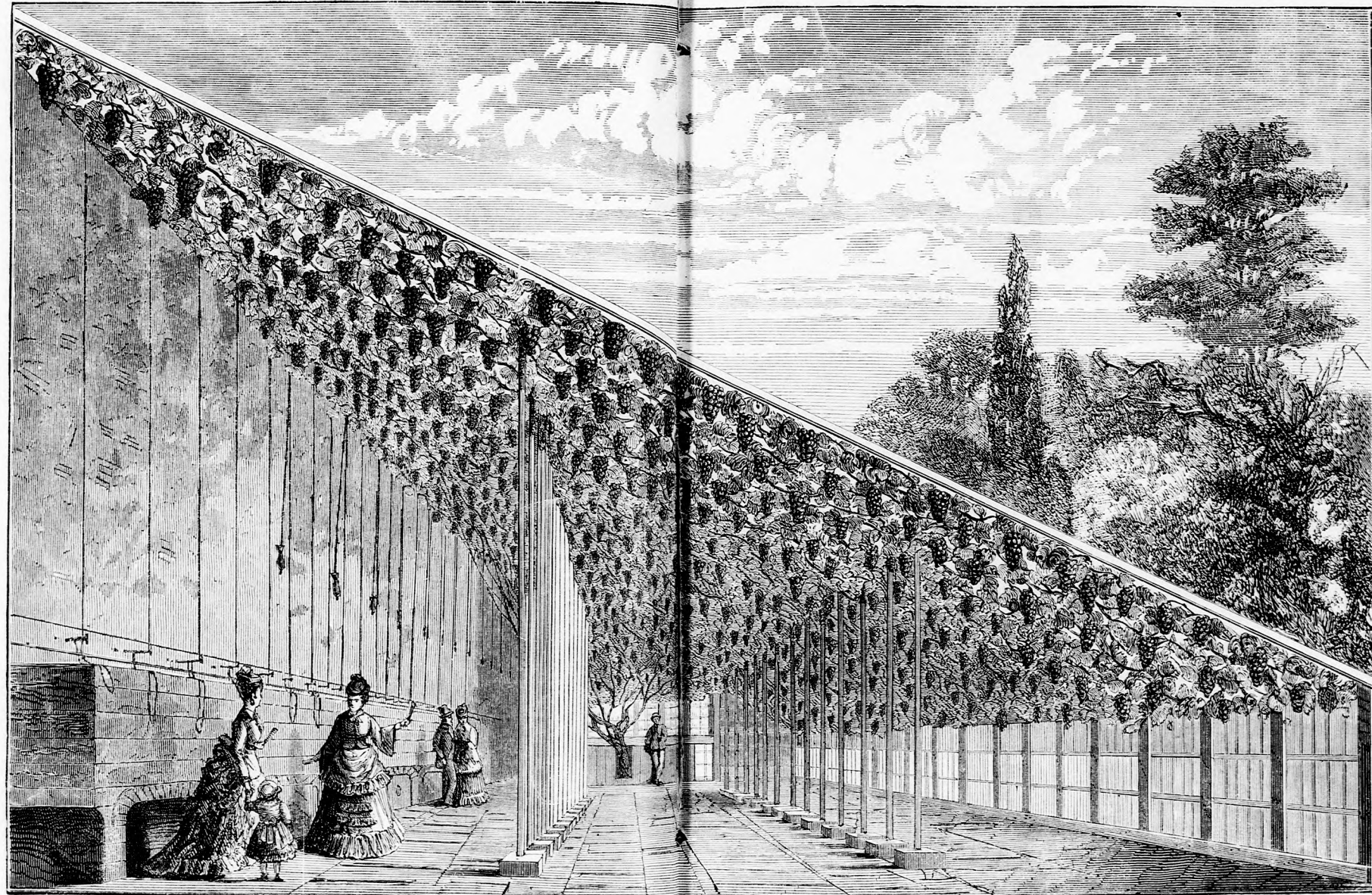
— Oh anyám, édes jó anyácskám, bocsáss meg nekem!

Katalin asszony összeszedte még egyszer minden erejét, és fölemelkedve ágyában, s Annát közelebb vonva magához, mondá:

— Anna, édes leányom, lásd, te nem vagy oly tehetetlen, mint egy kis csecsemő gyermek! Te már 12 éves vagy, Eddigi életedet leginkább az által, tehetnéd jóvá hogy más gyermekeket oktattál. Nem tudsz ugyan sokat, de tudsz legalább jól francziául beszélni. Gyermekem, ígérd, hogy igyekezni fogsz becsületes úton keresni kenyeredet. Légy nevelőnő. És most, Isten veled, már érzem halálomat, mondá Katalin asszony, és eszmélet nélkül hanyatlott párnaira vissza.

— Anyám, anyám, kedves anyám! kiáltá Anna, s zokogva borult a kedves halottra!

(Folytatása a 170. lapon.)

AZ ÓRIÁSI SZŐLŐ. (Lásd a 165. lapon.)

(Folytatás a 167. laphoz.)

Annácska, miután jó anyja meghalt, összeszedte minden erejét, hogy a derék asszonyt minél nagyobb tisztelettel temesse el.

Miután az egyszerű, de tisztességesebb temetés megtörtént, Anna kiment a mezőre, s ott illatozó vadvirágokból szép koszorút kötött, elvitte anyja sírjára, egy utolsó imádságot mondott a halottért, megcsókolta a keresztet és ment, ment, maga sem tudta hová, de bizott Istenben, kihez, mielőtt hazuról elindult, hő imát mondott, hogy tegye őt szerencsésé útjában.

Már több óráig járkált az utcákon, és nem tudta, mitévő legyen. Végre kiért a szabad mezőre. De most nem ugrándozott oly vigán, mint hajdan, sőt szomorúan, jócskán sirdogálva haladt előre, mert most már nem csak a szomorúság, hanem az éhség is üldözte, a mit pedig eddig még sohasem érzett. A mint tehát ott járkált az elhagyott mezőkön, melyekről a gabonát már rég lekaszálták, hirtelen kocsizőrej ébreszté föl s midőn föltekintett, látta, hogy egy urasági hintó áll mellette, melyből egy gyönyörű fiatal nő hajolt ki. Ez Ilona bárónő volt. A hölgy magához inté a síró leányt, és nyájasan kérde, mi a neve?

— Ligeti Anna.

— S hol a lakásod, mi a foglalkozásod, s aztán mért jársz itt a mezőkön? kérdezősködék tovább a hölgy.

Anna elbeszélte történetét, miként élt boldogan szüleivel, hogyan halt meg a jó apa, miképen jutottak szegénységre, és végre hogyan vesztette el kedves mamáját.

— Nos elég, kedvesem, szólta Ilona báróné. — És meg fogod-e tartani amit anyádnak fogadtál?

— Inkább meghalok, hogysen megszegjem!

— Jól van, gyermekem. — Ezentul nem fogsz tehát éhezni, szükségét szenvedni, velem jössz lakásomra és ott fogsz élni. Van egy leányom, körülbelől oly idős mint te. Annak leszesz társalkodója. Nos, velem jössz.

Anna alig tudta eléggé kifejezni hálóját a nemeslelkű urnő iránt a ki vele rögtön kastélyába kocsizott.

Az volt ám a pompa! A termekben drága szőnyegek, a falon a legfinomabb tükrök és képek pompáztak. És aztán mennyi szoba! Anna alig tudott a végökre jutni. Azután elibök jött a kis bárónő. Ruhája finom szövetből volt, kezén és nyakán drága arany ékszerek voltak, szóval, a legdrágább és legfinobb ruhák és ékszerek voltak rajta. A báróné ekkor így szólt.

— Ime Annám, ez az én Etelkám; legyetek ezentul jó barátok.

Azután leányához fordulva szólt;

— Édes Etelkám, ez itten egy szegény árva leányka, a kit én neked testvéredül fogadtam. Multkor panaszkodtál, hogy nincs játszótársad. Ime, Anna legyen az, aki neked ezentul hű barátnőd lesz. De mondd: szeretni fogod-e?

A kis Etel bárónő ugrált és tapsolt örömeiben.

— Oh mama, hogyan gondolhatod, hogy nem fogom szeretni! Oh, de még hogyan!

— Jere ide Anna, és légy vig, ne bámulj olyan nagyon arra a képre, mert levelezem. Jöjj menjünk be a játszó-szobába, ott megmutatom a játékaimat.

Ezzel megfogta Anna kezeit és bevon-szolta szobájába. Ottan Etel kinyitotta a szekrényeket, és mutogatta játékait, és azután játszottak késő estig.

Igy folytak Anna napjai boldogságban, vidámságban.

Azonban egyszer Etelka meghült a korcsolyázásnál s nagyon beteg lett. A jó Ilona bárónő kétségbeesetten küldött szét mindenhová orvosokért, ígérve, hogy aki szeretett leányát megmenti, sok ezer forintnyi jutalmat kap. Hiába! A szép Etelke baja napról napra nőtt, és arca mely azelőtt a pünkösdi rózsához hasonlított, most halvány lett mint a lilium.

Egy napon, midőn a szolgáló épen az ebédet vitte be a betegnek, Etelke így szólt hozzája:

— Margit, hived be a mamát és Annácskát, mondani akarok nekik valamit.

Margit távozott, és néhány percz mulva belépett a báróné és Anna.

— Kedves Annácskám, kedves mamácskám, én már érzem, hogy meghalok, Isten veletek, mondá Etelke.

Többet nem mondhatott, és néhány percz mulva Anna és Ilona báróné karjai közt kiadta lelkét.

A jó Ilona báróné magán kívül volt fájalmában; azután azonban megpillantotta Annát, ki zokogva állt egy szögletben és kiáltá:

— Annám most már csak te vagy az enyém! Oh az én Etelkém már meghalt, te-

hát légy te az én gyermekem! Pótold az én kedves Etelem helyét!

— Ugy is történt. Ilona báróné gyermekéül fogadta Annát, aki soha sem feledte el, mit fogadott édes anyja halálos ágyán és nemsokára oly kedves, jó leány lett belőle, hogy jó nevelő anyjának igaz öröme telt benne.

A FORRÓ ÉGÖV ÁLLATVILÁGÁBÓL.

(Képekkel a 172., 173. és 174. lapokon.)

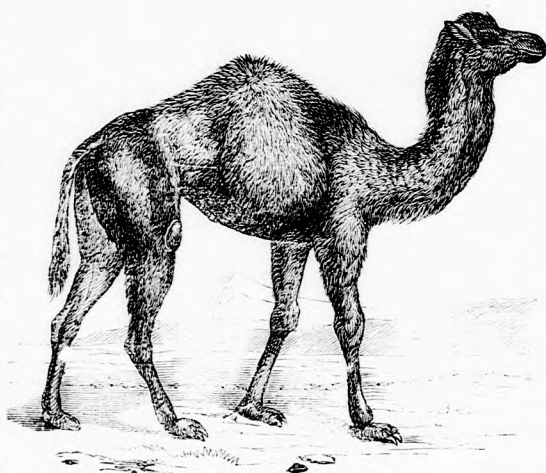
MELEG nyári időben, midőn forrón perzsel a nap, keressük az árnyékat s csak a kissé hűvösebb esti órákban lélekzünk kissé szabadabban, — ilyenkor némi fogalmunk lehet arról, milyen az élet a forró égöv alatt, hol az esztendő legnagyobb részén át ilyen tikkasztó hőség uralkodik s csak néhány hétre váltja föl hatalmas esőzés. Természetes, hogy a forró égöv vidékein a növények és állatok is egészen másfélék, mint nálunk s mi e délövi növényeket legfeljebb kertekben, gondosan ápolt melegházakban láthatjuk, az állatokat pedig csak az állatkertekben vagy vándorló menaszériákban.

Sok állat él a délövi tájakon, melyekkel bizony jobb is közelebről meg nem ismerkedni; de vannak igen hasznos állatok is, melyek nélkül az ottani emberek alig tudnának megélni. Ilyen különösen a teve, melyről már bizonyosan sokat olvastatok és hallottatok. Tudjátok, hogy e szelid, türelmes állat leginkább a sivatag puszták lakosainál honos és itt ló, tehén, ökör helyett szolgál. Elbir 10—12 mázsa terhet és hat-hét mértföldnyi távol-ságra megy vele egy nap alatt; ha pedig

csak nyargalásra használják, akár husz mértföldet is bir szaladni egy nap; ostor pedig soha sem kell serkentésére, legjobban szereti, ha gazdája dalol vagy füttyörész neki; ekkor vigan lépdel s még inkább gyorsítja lépteit. E mellett épen olyan más tulajdonságokkal is

bir, aminőkre ott nagy szükség van. A pusztákon nincs fü, nincs viz, — s a tevének nem is kell. Beéri néhány maroknyi datolyával s ha reggel otthon eleget ivott, egész estig nem kíván vizet. Tejéből az emberek üditő italt készítenek, húsát megsütik, szőréből pedig különféle szövötteket készítenek.

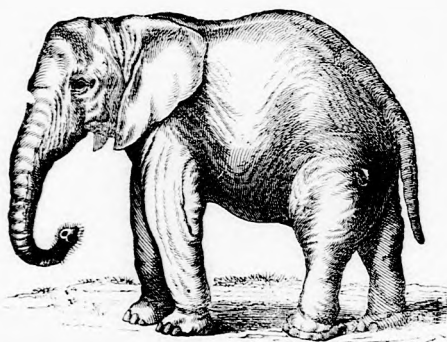
Egészen másfajta, de szintén hasznos állat a forró égő alatt az elefánt, a

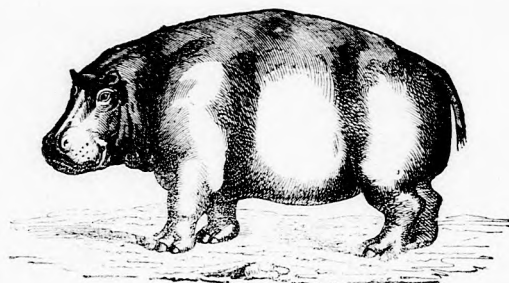
A TEVE.

négylábu állatok legnagyobbika. — Ázsiában és Afrikában vadon él az erdőkben, kisebb-nagyobb csoportokban s már vad állapotban sem igen bántja az embert, hacsak nem üldözik; ha pedig elfogják, néhány hét alatt teljesen megszeliidül s igen hasznos szolgáltatokat tesz az em-

bernek. Roppant terhet elbir a hátán és elviszi olyan vidékeken is, ahol semmiféle szekér sem járhat, mert nincs ut, sem híd a folyókon át. Lehet használni még szántásra is, ugy szintén háboruban is. Okos-sága és tanulékony-sága ős idők óta közmondásossá vált; jötevői iránt háladatos s ápolójához nagy hűséggel ragaszkodik. Idomtalan nagy teste mellett is rendkívül ügyes és főleg orrmányát majd-

AZ ELEFÁNT.

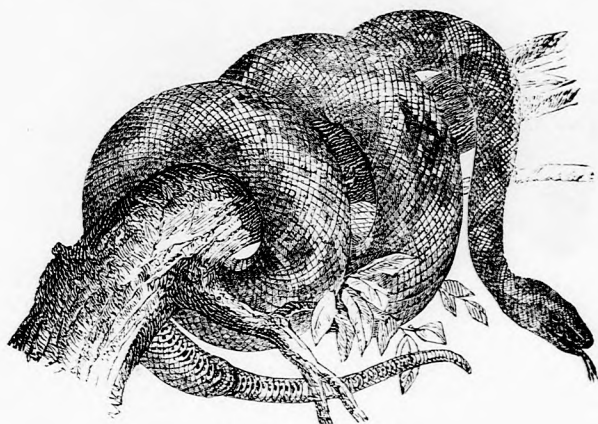

A VIZILÓ.

nem úgy tudja használni, mint az ember a kezét.

Még az elefántnál is idomtalanabb, de éppen nem olyan hasznos állat a viziló,

mely főleg az afrikai folyók s különösen a Nilus vizében és partjain szeret tanyázni. A lóhoz épenséggel nem hasonlít s nevét csak azért kapta, mert hangja hasonlít a

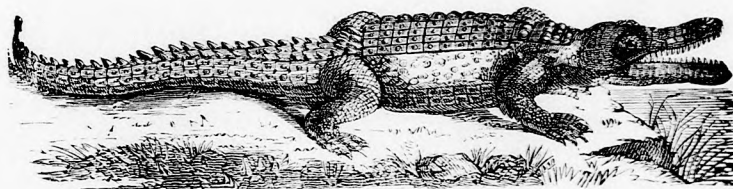

Az óriás kigyó.

ló nyerítéséhez. Hossza néha több két ölnél, de lábai oly rövidek, hogy hasa majd a földet éri. Bőre rendkívül kemény, a golyó nem hat rajta keresztül s csak úgy lehet megölni, ha a golyó fülébe, szemébe vagy nyakán a bőr ránczai közé talál.

Megszáritott bőréből sátabotot lehet készíteni. Fogai is oly roppant erősek, hogy a legkeményebb tárgyakat ketté bírja harapni.

A Nilus folyónak lakosa egy még a vizilónál is félelmesebb állat, a kro-

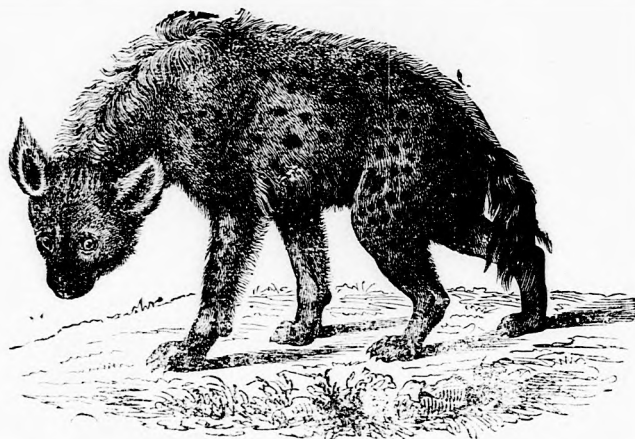
A KROKODIL.

kodil, mely a hüllők, vagyis a hidegvérű állatok fajából való. Alakjára egy óriási gyíkhoz hasonlít s hossza nem ritkán három ölet meghalad. Leginkább szeret a

folyók, mocsarak partján a napon sütkezni s ha hirtelen megriasztják, ijedten fut be a vízbe. De ha üldözik és megtámadják, nagyon bátor és veszedelmes fe-

nevad; szörnnyü állkapcsai, rettentő fogai vannak s ha megkaparítja az embert, egy pillanat alatt agyonmorzsolja. Hátát ke-

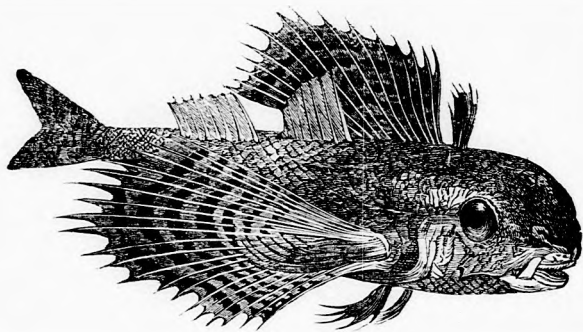
mény csont-pánczél fedi, melyről a golyó visszapattan. — Régentén több ezer évvel ezelőtt az egyiptomiak a krokodilt szent

A HIÉNA.

állatnak tartották, e célra való helyeken gondosan ápolták és holtuk után bebalzsamozták. — Bizonyos fokig a krokodilt meg lehet szelidíteni, de hasznát venni bizony nem igen lehet.

Csöppet sem kedvesebb ficzkó az óriás kigyó, mely a forró égöv alatti erdőkben tanyáz és a legveszedelmesebb szörnnyetek egyike. Hossza nem ritkán 30—40 láb s derekánál oly vastag, mint egy

A REPÜLŐ HAL.

jókora fa törzse. A lombos fákra tekerődve, ott lappang az erdőben s több napon át meg sem mozdul, míg jól van

lakva. Mihelyt azonban étvágya fölébred, megmozdul és egyik fáról a másikra mászva oly helyekre sompolyog, hova az

golyó
évvél
szent

erdei vadak inni járnak. Itt aztán leskelődik s a legelső vad, mely közel jő, zsákmányául esik. Akár gyöngye őz, akár hatalmas tigris, az mindegy; a szörnyű kigyó hirtelen ráveti magát, körülfonja, megfojtja, és fölfalja. Azután megint nyugszik valamely fa lombjai közt, míg meg nem éheznek.

Nem olyan veszedelmes, de szintén undok állat a hiéna, mely szintén a forró égajl sivatagjain tanyáz s akkora, mint egy közép nagyságú eb. Nappal nem igen láthatni s az embertől fél; de este gyakran igen nagy csapatokban indul barangolva és ilyenkor már az embert is megtámadja. Különös tulajdonsága, hogy igen nagy távolságra megérzi a holt tetemek szagát s oly utálatosan falánk, hogy még a sirhalmokat is fölássza.

Ugyanott azonban, a hol e sokféle veszedelmes állat tanyáz, ott van hazája annak az állatnak is, mely leginkább hasonlít az emberhez: a majomnak. A számtalan fajta majom között különösen az afrikai őserdőkben élő gorilla, különösen hasonló valami elvadult emberfajhoz, hanem azért persze csak olyan vadállat, mint a többi. A gorilla azonban vad állapotban is szeret két lábon járni s ha megtámadják, két kezébe botot ragadva védi magát, még pedig vitézül ám, úgy hogy a vigyázatlan vadászt könnyen agyon is üti.

Végre a szárazföld érdekes állatai mellett megemlítem a tenger egy furcsa lakóját itt, a repülő halat. Sokáig nem akarták elhinni az emberek, midőn hajósok beszélték, hogy olyan halat láttak, mely a levegőben röpül. Pedig csakugyan

való, van ilyen fajta hal is a tengerben, egy kicsiny, kékes pikkelyű, egy lábánál alig hosszabb halacska, mely mindig nagy csapatokban uszkál együtt. E halaknak különösen nagy uszóhártyájuk van, úgy hogy szárnyak gyanánt használhatják és fölemelkedhetnek a levegőbe. De csak addig birnak röpülni, míg uszóhártyájukról a víz föl nem szárad; ekkor lebuknak a vízbe, s a következő pillanatban ismét felrepülnek. Sokszor csak mulatságból röpülnek föl, — de legtöbbször azért, mert a nagyobb halak üldözik őket s a szegény üldözöttek könnyebben vélnek menekülhetni; ha egy-egy darabot röpülnek a magasban.

Kis Értesítő.

A Boszniában megsbesült magyár vitézek számára a Sztrokay testvérektől, a „Kis Lap“ olvasóitól egy csomag tépést kaptam, melyet rendeltetése helyére átszolgáltattam.

Forgó bácsi a további szives adományokat is átveszi és eljuttatja szenvedő katonáinkhoz.

Együttal megjegyzem, hogy a sebesülteket ápoló kórházi igazgatóság nem csak és nem is főképp tépést óhajt kapni, hanem különösen bekötözésre alkalmas ócska, de tiszta gyolcsot stb.

FORGÓ BÁCSI.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XV. köt. 7-ik számában közölt találos mese megfejtése:

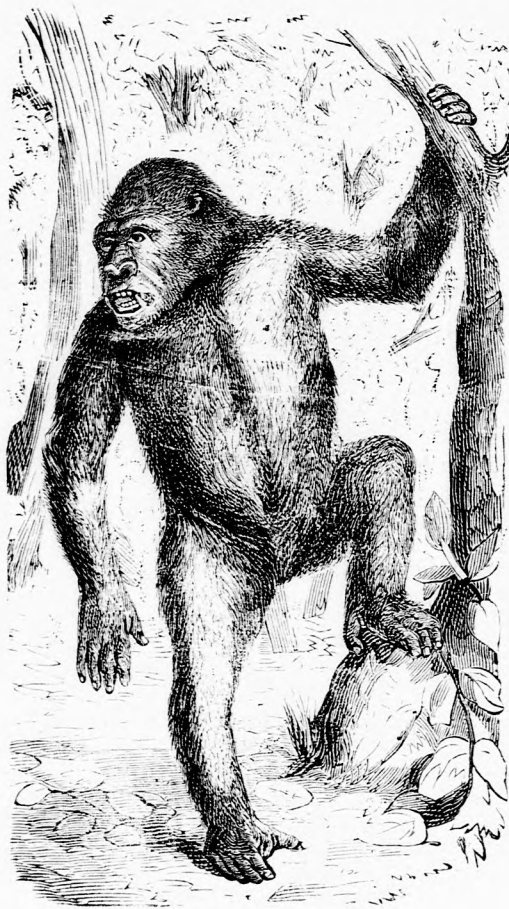
„Tehén.“

Helyesen fejtették meg: Zuna Gusztáv, b. Wázmer Hajnalka, Balassovich Alice,

ó az
ti er-
ször-
30—
t egy

ébred,
ásikra
ova az

Reiner testvérek, Szénási Emma, Tavasz Mariska és Antal, Szlavkay Jolán, Irma és Zoltán, Buda Kálmán, Mihályfi Jóska, Janicsár Marcsa, Schwarz Ferencz, Stern Jeanette, Liszauer Jolán és Lenárd, Munk Pál és Péter, Buday Emma, Dömötör Pál, Schwarz Józsi, Klein Száli, Wohl Henrik, Vilmos, Lajos és Izidor, Pongrácz Jolánka és Balczár Irénke, Stempák Miklós, Keresztes Ilona és Gizella, Siska Erzsike, Halbrohr Frida és Sándor, Kohn Julcsa, Fischer Sándor, Adler Dávid, Vitéz Adolf, Ghyezy Anna, Láng Menyhért, Kárpáthy Margit, Lengyel Gábor és S., Fischbein Miklós és Andor, Weiss Róza és Mariska, Kubanek Lenke, Peck Józsi, Burger Vilma, Kalmár Margit, Jegesi Mariska, Altver Jozsefa, Geiger Irén és Károly, Horváth Etelka, Fuchs Róza, Sárközy Anna és Jóska, Inselt Manó, Fuchs Adél, Mandel Emma, Józsi is Ede, Goics Amadil, Scheidl Guszti, Demeter Albert és Dezső, Cserna Ilonka és Margit, Sebők Zoltán, Biró Etelka, Zlinszky Ida, Malvin és Aladár, Reichenberger Sándor, Sey Szilvestrina, Nagy Flóricza, Jankó Gyula és Béla, Michites Anna, Lőrinczf Aranka, Korállyi Vilma, Arnold Olga, Lövinger Bernát, Koricsóner Teréz, Kohn Imre, Lévitusz Sándor és Gyula, Singer Sándor, Feleki Ludovika, Szentirmay Béla, Dienes Lenke, Scheidl K., Márton Irma, Lövinger Sándor, Hirsch Ödön, Freud Zsiga, Schwarz Róza, Porges testvérek, Arnold Olga, Kűzner Jolánka, Lővy Janka.

FORRÓ ÉGÖV ÁLLALVILÁGÁRÓL.

A gorilla-majom. (Lásd a 175 lapon.)

A »KIS LAP« XV. köt. 8-ik számában közölt képrejtvény megfejtése:

„Erdély.“

Helyesen fejtették meg: Scheidl Guszti, Szapáry György, Bobula János, Pécsy Angyalka és Irma, Reiner testvérek, Jankó Gyula

és Béla, Kovács Dezső, Hirschler Berta és Halbrohr Frida, Ulrich Etelka, Fraenkel Mariska és József, Sztompák Miklós és Jenő, Korányi Vilma, Lövinger Bernát, Munk Pál és Péter, Menczel Szeréna, Szalay József, Zákó Emma, Buda Kálmán, Révy Károly, Mike Juliska, Dömötör Pál, Pongrácz Ilonka és Balczár Irénke, Bobula János, Altver Jozsefa, Engel Ilka és Pál, Liszauer Jolán és Lenárd, Horváth Malvin és Ida, Demjanovics Anna, Siska Erzsike, Kanitz Ilona és Géza, Feleki Ludovika, Szentirmay Béla, Kohn Fülöp és Sándor, Dessewffy Aurél, Burger Vilma, Nagy Mariska, Fischer Sándor, Adler Dávid, Pressburger Feri, Kohn Julcsa és Ignác, Dienes Lenke, Demeter Albert és Dezső, Buday Emma, Zuna Irma és Gusztáv, Lőrinczf Janka és Aranka, Scheidl K. Szász Ilon és Józsi, Ponka Tibor, Merza Gizella, Mattyasovszky Marianna, Mellyes Irén, Kaczvinszky

János, Porges testvérek, Kűzner Jolánka.

A »Kis Lap« XV. köt. 7-ik számában közölt képrejtvény megfejtését utólag még beküldték: Scheidl K., Balogh Oszkár, Márton Irma, Hirsch Ödön, Lövinger Sándor, Freud Zsiga, Schwarz Róza, Mellyes Irén, Kaczvinszky János, Porges testvérek, Arnold Olga.

* * *

Felelős szerkesztő: **Forgó bácsi**. Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.

Budapest 1878. Nyomtatja a kiadó tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.